

ДИНАМИКА ПРИ ТЪРСЕНЕТО НА ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ НА ТРАНСПОРТНИЯ ПАЗАР В БЪЛГАРИЯ

DYNAMICS IN THE DEMAND FOR PASSENGER TRANSPORTATION ON THE TRANSPORT MARKET IN BULGARIA

Георги Димитров
Georgi Dimitrov

Университет за национално и световно стопанство
University of National and World Economy

Abstract: Mass public passenger transport has a key role in the social and economic development of any country. The passenger transport market in Bulgaria represents a specific area of demand and supply of transport services and the related transport capacities in order to carry out the spatial movement of passengers.

This report analyzes the dynamics of demand for passenger transport in different modes of transport. The trends in the number of passengers carried, the transport work performed and the changes in the average transport distance per passenger are observed. The analyzed period (from 2015 to 2022) covers the time after the recovery of the country's economy from the global financial and economic crisis and ends with the passing of the global health crisis caused by the COVID-19 pandemic.

The examined eight-year period allows to trace the main trends in the development of the national passenger transport market and, on this basis, to make recommendations for its future sustainable development.

Keywords: transport market, demand for passenger transport, pandemic.

JEL: O18, R41

ВЪВЕДЕНИЕ

Транспортът е един от основните отрасли на икономиката на България, като за неговото функциониране са необходими специализирана транспортна инфраструктура, превозни средства и организация на цялостната транспортна дейност. Развитието и състоянието на обществения пътнически транспорт е особено важно за икономическото и социалното развитие на страната. При пътническият обществен транспорт превозните средства (автобуси, тролейбуси, влакове, кораби, самолети и др.) се използват за транспортиране на голям брой пътници едновременно и обикновено се движат по определени маршрути, съгласно предварително обявено разписание. Използването на обществен транспорт несъмнено води до намаляване на вредното въздействие върху околната среда, което допринася за постигането на целите на Европейския съюз за декарбонизация на икономиките на държавите членки (Зелената сделка). Именно поради изтъкнатите причини е от изключителна важност възможно най-точно да се установи как е повлияла световната здравна криза предизвикана от пандемията COVID-19 върху търсенето на обществени превози на националния пътнически транспортен пазар и да се очертаят необходимите мерки, които трябва да се предприемат за предотвратяване (намаляване) на негативните последици при възникването на евентуални бъдещи събития от подобен характер.

ДИНАМИКА ПРИ БРОЯ НА ПРЕВОЗЕНИТЕ ПЪТНИЦИ С РАЗЛИЧНИТЕ ВИДОВЕ ТРАНСПОРТ ЗА ПЕРИОДА 2015 – 2022 ГОДИНА

Броя на превозените пътници с масов обществен транспорт е един от основните количествени показатели с които може да се измери търсенето на пътнически превози на националния транспортен пазар. В таблица 1 са представени данни за броя превозени пътници от различните видове транспорт за периода 2015 – 2022 година. Най-голям брой пътници през целия разглеждан период се превозват с автомобилен транспорт, следван от градския електро-транспорт, железопътния транспорт и въздушния транспорт, а с воден транспорт са превозени най-малък брой пътници.

В началото на разглеждания период общия брой на превозените с обществен транспорт пътници запазва сравнително постоянни нива и за 2019 година се отчита нарастване с едва 23912 хил. пътника спрямо началната 2015 година. След настъпването на световната здравна криза предизвикана от пандемията COVID-19 през 2020 година се наблюдава значително намаление в общия брой на превозените с обществен транспорт пътници. За 2020 година спрямо предпандемичната 2019 година се отчита сериозен спад при броя на превозените пътници във всичките видове транспорт. Намалението при общия брой на превозените пътници продължава (макар и в незначителни размери от 12274 хил. пътника) и през 2021 година, въпреки че с железопътен и въздушен транспорт вече са се превозвали по-голям брой пътници спрямо предходната 2020 година.

Табл. 1. Брой на превозените пътници от различните видове обществен транспорт за периода 2015 – 2022 година (хил. пътника)

Година Вид транспорт	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Автомобилен	442244	447620	445332	422532	446185	301958	290467	325327
Железопътен	22526	21434	21203	21337	21339	16810	17147	23074
Воден	115	119	109	114	102	91	152	214
Въздушен	2240	2337	2198	2470	2693	591	603	2418
Градски електро-транспорт	248081	244902	279654	275131	268799	193008	191815	242167
Общо:	715206	716412	748496	721584	739118	512458	500184	593200

Източник: НСИ

Тенденцията за спад в общия брой на превозените пътници се променя в края на разглеждания период, като през 2022 година са превозени общо 593200 хил. пътника, което е с 93016 хил. пътника повече от предходната 2021 година (НСИ, 2023b). Въпреки отчетения ръст в края на разглеждания период общия брой на превозените пътници е със 145918 хил. пътника по-малко в сравнение с предпандемичната 2019 година и със 122006 хил. пътника по-малко от началната разглеждана 2015 година.

Най-значително намаление в броя на превозените пътници се регистрира в автомобилния транспорт, където през последната разглеждана 2022 година са превозени със 116917 хил. пътника по-малко в сравнение с началната разглеждана 2015 година и със 120858 хил. пътника по-малко спрямо предпандемичната 2019 година (Infostat, 2024). Останалите видове транспорт в края на разглеждания период възстановяват нивата на броя превозени пътници до предпандемичните си стойности, а железопътния транспорт дори увеличава броя на превозените пътници и за 2022 година отчита превозени с 548 хил. пътника повече спрямо началната разглеждана 2015 година и с 1735 хил. превозени пътника повече в сравнение с 2019 година (Arnaudov, 2022a).

Таблица 2 представя данни за процентното съотношение при броя превозени пътници с различните видове транспорт за периода 2015 – 2022 година. През целия разглеждан период с автомобилен транспорт се превозват повече от половината пътници ползвали масов обществен транспорт. Въпреки това неговия дял намалява от 61,83 % през 2015 година до 54,84 % през 2022 година. Останалите видове пътнически транспорт в края на разглеждания период отчитат ръст на процентното си участие при броя превозени пътници спрямо началната 2015 година. Най-съществен е ръста при градския електро транспорт и при железопътния транспорт съответно с 6,13 % и 0,74 %.

Табл. 2. Брой на превозените пътници от различните видове обществен транспорт за периода 2015 – 2022 година (%)

Години Вид транспорт	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Автомобилен	61,83	62,48	59,50	58,56	60,37	58,92	58,07	54,84
Железопътен	3,15	2,99	2,83	2,96	2,89	3,28	3,43	3,89
Воден	0,02	0,02	0,01	0,02	0,01	0,02	0,03	0,04
Въздушен	0,31	0,33	0,29	0,34	0,36	0,12	0,12	0,41
Градски ел. транспорт	34,69	34,18	37,36	38,13	36,37	37,66	38,35	40,82
Общо:	100	100	100	100	100	100	100	100

Източник: НСИ и изчисления на автора

Въздушния транспорт през разглеждания период първоначално леко увеличава процентния си дял при броя превозени пътници достигайки от 0,31 % през 2015 година до 0,36 % през 2019 година, последвано от сериозен спад до 0,12 % за пандемичните 2020 и 2021 години. За последната разглеждана 2022 година въздушния транспорт е превозил 0,41 % от общия брой на превозените с обществен транспорт пътници, което се равнява на ръст от 0,29 % спрямо 2020 и 2021 години и ръст от 0,10 % спрямо началната разглеждана 2015 година.

В таблица 3 са представени данни за динамиката при броя на превозените пътници с различните видове транспорт за периода 2015 – 2022 година, като 2015 година е приравнена на 100 единици. В началото на разглеждания период (2015 – 2019 година) най-съществено нарастване се отчита при превозените пътници с въздушен транспорт (ръст от 20,22 %) и градски електро транспорт (ръст от 8,35 %). Автомобилния транспорт запазва постоянни нива отчитайки незначително нарастване от 0,89 %, а при железопътния и водния транспорт се отчита намаление съответно с 5,27 % и 11,30 % за 2019 година спрямо началната разглеждана 2015 година.

След настъпването на пандемията предизвикана от COVID-19 се наблюдава сериозен спад на броя на превозените пътници със всичките видове транспорт. Най-сериозно е намалението при броя превозени пътници за 2020 година спрямо началната разглеждана 2015 година при въздушния транспорт (спад със 73,62 %), следван от автомобилния транспорт (спад от 31,72 %) и железопътния транспорт (спад от 25,38 %).

Кризата предизвикана от пандемията COVID-19 се отразява изключително негативно на общия брой на превозените с обществен транспорт пътници, като за 2020 и 2021 години се отчита сериозен спад съответно с 28,35 % и 30,06 %.

В края на разглеждания период водния, въздушния и железопътния транспорт са превозвали съответно със 86,09 %, 7,95 % и 2,43 % по-голям брой пътници спрямо началната 2015 година. Автомобилния и градския електро транспорт през 2022 година са превозили съответно 26,44 % и

2,38 % по-малък брой пътници в сравнение с началната 2015 година. Поради сериозния пазарен дял на автомобилния транспорт регистрирания спад при пътническите автобусни превози се отразява негативно на общия брой на превозените на транспортния пазар пътници, които за 2022 година са със 17,06 % по-малко спрямо началната разглеждана 2015 година.

Табл. 3. Динамика при броя на превозените пътници от различните видове обществен транспорт за периода 2015 – 2022 година (2015 година = 100)

Вид транспорт \ Гдини	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Автомобилен	100	101,22	100,70	95,54	100,89	68,28	65,68	73,56
Железопътен	100	95,15	94,13	94,72	94,73	74,62	76,12	102,43
Воден	100	103,48	94,78	99,13	88,70	79,13	132,17	186,09
Въздушен	100	104,33	98,13	110,27	120,22	26,38	26,92	107,95
Градски ел. транспорт	100	98,72	112,73	110,90	108,35	77,80	77,32	97,62
Общо:	100	100,17	104,65	100,89	103,34	71,65	69,94	82,94

Източник: НСИ и изчисления на автора

Последната разглеждана 2022 година тенденцията се променя и общия брой на превозените пътници започва да нараства, но все още не може да се възстанови на пред пандемичните си нива от началото на разглеждания период. Отчетения сериозен процентен ръст в броя превозени с воден транспорт пътници (86,09 % за 2022 година спрямо 2015 година) не оказва влияние върху общия брой превозени на транспортния пазар пътници, защото неговия пазарен дял при пътническите превози е незначителен.

ДИНАМИКА ПРИ ИЗВЪРШЕНАТА ПРЕВОЗНА ДЕЙНОСТ ОТ РАЗЛИЧНИТЕ ВИДОВЕ ТРАНСПОРТ ЗА ПЕРИОДА 2015 – 2022 ГОДИНА

Най-висок дял при обема на извършената пътническа превозна работа на транспортния пазар в България се отчита при автомобилния транспорт, следван от въздушния, железопътния и градския електро транспорт (МТИТС, 2017). Извършената пътническа превозна дейност от различните видове транспорт за периода 2015 – 2022 година е представена в таблица 4. В началото на разглеждания период общия обем на извършената пътническа превозна дейност на транспортния пазар в България незначително намалява от 18513 млн. пкм през 2015 до 18009 млн. пкм през 2019 година.

След настъпването на световната здравна криза предизвикана от пандемията COVID-19 извършената пътническа превозна дейност значително намалява при всички видове обществен транспорт, като при общия обем транспортна продукция се регистрира спад от 10081 млн. пкм (от 18009 млн. пкм през 2019 година до 7928 млн. пкм за 2020 година). През 2021 година се отчита леко нарастване на общия обем на извършената транспортна работа, дължащо се на увеличението най-вече при извършената транспортна дейност във въздушния транспорт.

В края на разглеждания период се отчита значително нарастване при общия обем на извършената транспортна работа, дължащо се предимно на отчетеното нарастване на броя превозени пътници и по-голямото средно превозно разстояние на един пътник. През 2022 година на пътническия транспортен пазар в България са произведени общо 13668 млн. пкм, което е съответно с 5740 млн. пкм и 5133 млн. пкм повече от периода на пандемията – 2020 и 2021 години (НСИ, 2023с), но все още е значително по-малко от предпандемичната 2019 година (4341 млн. пкм) и от начал-

ната година на разглеждания период (4845 млн. пкм). Единствено при железопътния транспорт се наблюдава увеличение на извършената пътническа превозна работа през 2022 година спрямо предпандемичната 2019 година, равняващо се на ръст от 79 млн. пкм. Останалите видове пътнически транспорт през 2022 година все още произвеждат по-малък обем транспортна продукция в сравнение с предкризисната 2019 година.

Табл. 4. Обем на извършената пътническа превозна дейност от различните видове обществен транспорт за периода 2015 – 2022 година (млн. пкм)

Година Вид транспорт	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Автомобилен	12257	12210	10553	9886	10836	5038	4950	6737
Железопътен	1552	1458	1438	1479	1524	1119	1205	1603
Воден	2	5	5	4	10	6	6	9
Въздушен	3644	3869	3637	4200	4234	816	1386	4062
Градски ел. транспорт	1058	1121	1412	1423	1405	949	988	1257
Общо:	18513	18663	17045	16992	18009	7928	8535	13668

Източник: НСИ

В таблица 5 са представени данни за процентното разпределение на извършената пътническа превозна дейност между различните видове транспорт. Основната част от отчетените пътнически километри през разглеждания период са произведени от автомобилния и въздушен транспорт.

Табл. 5. Обем на извършената пътническа превозна дейност от различните видове обществен транспорт за периода 2015 – 2022 година (%)

Година Вид транспорт	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Автомобилен	66,21	65,42	61,91	58,18	60,17	63,55	58,00	49,29
Железопътен	8,38	7,81	8,44	8,70	8,46	14,11	14,12	11,73
Воден	0,01	0,03	0,03	0,02	0,06	0,08	0,07	0,07
Въздушен	19,68	20,73	21,34	24,72	23,51	10,29	16,24	29,72
Градски ел. транспорт	5,71	6,01	8,28	8,37	7,80	11,97	11,58	9,20
Общо:	100	100	100	100	100	100	100	100

Източник: НСИ и изчисления на автора

След настъпването на пандемията от COVID-19 всички видове пътнически транспорт с изключение на въздушния регистрират ръст при процентното си участие в произведената транспортна продукция на пътническия транспортния пазар в България. Най-сериозен ръст за 2020 година спрямо предпандемичната 2019 година се отчита при железопътния и градския електро транспорт съответно с 5,65 % и 4,17 %, следвани от автомобилния транспорт с ръст от 3,38 % и

водния транспорт с ръст от едва 0,02 %. Въздушния транспорт за 2020 година е извършил само 10,29 % от общия обем на пътническата превозна дейност, като за предпандемичната 2019 година неговия дял е бил от 23,51 %. По време на пандемията се наблюдава сериозен спад при дяловото участие на въздушния транспорт, но през последната разглеждана 2022 година, той не само възстановява, но и увеличава дяловото си участие достигайки до 29,72 % от общия обем на извършената пътническа превозна дейност на транспортния пазар.

За разглеждания период 2015 – 2022 година всички видове пътнически транспорт отчитат ръст при процентното си участие в произведената продукция на транспортния пазар, с изключение на автомобилния, който отчита сериозен спад от 16,92 % (от 66,21 % дял от общия обем на пътническата превозна дейност през 2015 година до 49,29 % през последната разглеждана 2022 година).

Данни за динамиката при извършения обем пътническа превозна дейност за периода 2015 – 2022 година са представени в таблица 6, като началната 2015 година е приравнена на 100 единици. Автомобилния транспорт през целия разглеждан период произвежда по-малко транспортна продукция спрямо началната 2015 година, но най-съществен спад се наблюдава през 2020 и 2021 години (периода на световната здравна криза предизвикана от глобалното разпространение на COVID-19) когато произвежда едва 41,10 % и 40,39 % спрямо произведените пътничкилометри през 2015 година (Gatovski, 2022). През 2022 година се регистрира известно нарастване на транспортната продукция, но това покачване не може да компенсира сериозния спад предизвикан при настъпването на пандемията. Железопътния транспорт извършва по-малък обем пътническа превозна дейност през почти целия разглеждан период спрямо началната 2015 година, а за пандемичните 2020 и 2021 години произвежда едва 72,10 % и 77,64 % от произведената през 2015 година пътническа транспортна продукция (NSI, 2023a). За последната разглеждана 2022 година железопътни транспорт не само възстановява обема на произведените пътничкилометри, но и отчита леко нарастване от 3,29 % спрямо началната разглеждана 2015 година.

Табл. 6. Динамика при извършената пътническа превозна дейност от различните видове транспорт за периода 2015 – 2022 година (2015 година = 100)

Вид транспорт \ Годици	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Автомобилен	100	99,62	86,10	80,66	88,41	41,10	40,39	54,96
Железопътен	100	93,94	92,65	95,30	98,20	72,10	77,64	103,29
Воден	100	250,00	250,00	200,00	500,00	300,00	300,00	450,00
Въздушен	100	106,17	99,81	115,26	116,19	22,39	38,04	111,47
Градски ел. транспорт	100	105,95	133,46	134,50	132,80	89,70	93,38	118,81
Общо:	100	100,81	92,07	91,78	97,28	42,82	46,10	73,83

Източник: НСИ и изчисления на автора

Водния пътнически транспорт отбелязва сериозен ръст през целия разглеждан период, но неговият пазарен дял е незначителен и той не влияе върху общия обем на извършената пътническа превозна дейност на националния транспортен пазар.

Въздушния и градски електро транспорт за периода 2015 – 2019 година отчитат ръст при извършената пътническа превозна дейност спрямо началната 2015 година. С настъпването на пандемията въздушния транспорт драстично намалява извършената транспортна работа достигайки нива от 22,39 % и 38,04 % за 2020 и 2021 години, съпоставени с началната 2015 година.

Отражението на здравната криза е по-незначително при обема на извършената работа от градския електро транспорт където се отчита, че през 2020 и 2021 години са произведени съответно 89,70 % и 93,38 % от произведените пътнички километри през началната разглеждана 2015 година. Данните за последната разглеждана 2022 година сочат, че железопътния, въздушния и градския електро транспорт почти са възстановили обема на извършената от тях пътническа превозна дейност до предпандемичните и стойности.

Общия обем на извършената пътническа превозна дейност на транспортния пазар през разглеждания период е по-нисък от началната разглеждана година, но най-значителния спад се регистрира през 2020 и 2021 година, когато се произвеждат съответно 42,82 % и 46,10 % спрямо 2015 година. Сериозния спад се дължи основно на намалението при извършената пътническа транспортна дейност от автомобилния, въздушния и железопътния транспорт. През 2022 година общия обем на произведената транспортна продукция при превозите на пътници на транспортния пазар започва да нараства спрямо стойностите регистрирани през пандемичните 2020 и 2021 години, но все още е значително по-нисък от нивата от преди пандемията COVID-19, което се дължи основно на забавеното възстановяване при извършената от автомобилния транспорт пътническа превозна дейност.

ПРОМЕНИ В СРЕДНОТО ПРЕВОЗНО РАЗСТОЯНИЕ НА ЕДИН ПЪТНИК ЗА ПЕРИОДА 2015 – 2022 ГОДИНА

Средното превозно разстояние на един пътник се изчислява, като обема на извършената пътническа превозна дейност се раздели на броя превозени пътници. В таблица 7 са представени данни за измененията в средното превозно разстояние на един пътник превозен с различните видове транспорт за периода 2015 – 2022 година. През разглеждания период железопътния транспорт има най-постоянното средно превозно разстояние на един пътник (Arnaudov, 2022b). Въздушния транспорт превозва пътници на най-голямо средно разстояние, а при градския електро транспорт средното превозно разстояние на един пътник е най-малко.

Табл. 7. Промени в средното превозно разстояние на един пътник превозен от различните видове обществен транспорт за периода 2015 – 2022 година (км.)

Година Вид транспорт	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Автомобилен	27,72	27,28	23,70	23,40	24,29	16,68	17,04	20,71
Железопътен	68,90	68,02	67,82	69,32	71,42	66,57	70,27	69,47
Воден	17,39	42,02	45,87	35,09	98,04	65,93	39,47	42,06
Въздушен	1626,79	1655,54	1654,69	1700,40	1572,22	1380,71	2298,51	1679,90
Градски ел.транспорт	4,26	4,58	5,05	5,17	5,23	4,92	5,15	5,19
Общо:	25,88	26,05	22,77	23,55	24,37	15,47	17,06	23,04

Източник: НСИ и изчисления на автора

С настъпването на пандемията от COVID-19 през 2020 година се наблюдава значително намаляване на средното превозно разстояние при всичките видове пътнически транспорт, което води до общо средно превозно разстояние на един пътник превозен с обществен транспорт на България за 2020 година от едва 15,47 км. През 2021 година средното превозно разстояние незначително нараства (само с 1,59 км.) спрямо 2020 година, а през 2022 година средното превозно разстояние на един пътник почти възстановява нивата си на стойностите отчетени през предпан-

демичните разглеждани години. През последната разглеждана 2022 година средното превозно разстояние на един пътник превозван от различните видове транспорт (с изключение на въздушния транспорт) е по-малко в сравнение със предпандемичната 2019 година.

През разглеждания период средното превозно разстояние значително намалява през годините на световната здравна криза предизвикана от COVID-19 (2020 и 2021 години), но през последната разглеждана 2022 година средното разстояние на един превозен с обществен транспорт пътник нараства достигайки до 23,04 км., което е само с 2,84 км. по-малко от общото средно превозно разстояние отчетено през началната разглеждана 2015 година.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение може да се отбележи, че за разглеждания период с автомобилен транспорт се превозват повече от половината превозени с масов обществен транспорт пътници и той произвежда над половината пътническа транспортна продукция на националния транспортен пазар. Търсенето на пътнически превози на транспортния пазар през разглеждания период се влияе от множество фактори като възрастовата структура, платежоспособността и подвижността на населението, демографските процеси, икономическата и политическа обстановка и др. Световната здравна криза предизвикана от пандемията COVID-19 се отразява изключително негативно на търсенето на пътнически превозни услуги. През периода на пандемията (2020 и 2021 години) се наблюдава спад при броя на превозените пътници и произведената транспортна продукция във всичките видове транспорт, като най-сериозното намаление се регистрира при въздушния, автомобилния и градския електро транспорт. След преминаването на пандемията (през 2022 година) се отчита възстановяване на търсенето на обществени пътнически превози на нивата от преди COVID-19 при всички видове транспорт с изключение на автомобилния и градския електро транспорт. Невъзстановеното търсене на превози с обществен автомобилен транспорт е причината през 2022 година общото количество на извършените пътнически превозни услуги да е по-ниско от предпандемичните си стойности.

Пандемията се отразява съществено и върху средното превозно разстояние на един пътник, като през 2020 година то е съответно с 31,33 %, 6,79 %, 32,75 %, 12,18 % и 5,93 % по-малко при автомобилния, железопътния, водния, въздушния и градския електро транспорт спрямо предпандемичната 2019 година. Намалението на общото средно превозно разстояние на един пътник за 2020 и 2021 години спрямо предпандемичната 2019 година се равнява съответно на 36,52 % и 29,99 %, а през последната разглеждана 2022 година общото средно превозно разстояние значително нараства и възстановява нивата си на стойности близки до тези от предпандемичните години на разглеждания период.

Може да се обобщи, че търсенето на пътнически превозни услуги на националния транспортен пазар отчита сериозен спад през времето на пандемията от COVID-19 (2020 и 2021 години) и въпреки, че през 2022 година се наблюдава известно възстановяване, търсенето на пътнически превози с обществен транспорт остава на нива по-ниски от отчетените стойности през предпандемичните разглеждани години.

REFERENCES:

Arnaudov, B. 2022a, The Impacts of the COVID-19 Pandemic on Passenger Railway Transportation, *Research Papers*. Publishing complex – UNWE, vol. 5/2022, pp. 241 – 251.

Arnaudov, B. 2022b, Digitalization in Railway Transport as a Factor for Improving the Quality of the Offered Railway Service, *Yearbook of UNWE*. Publishing complex – UNWE, vol. 2/2022, pp. 145 – 156.

Gatovski, I. 2022, Condition and Development of the Road Infrastructure in Bulgaria, *Mechanics, transport, communications*, vol. 20, no.1, pp. III-1 – III-8.

Infostat 2024, viewed 28 March 2024, <https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=229>.

MTITC 2017, *Integrated transport strategy period until 2030*, viewed 19 February 2024, <https://www.mtc.government.bg/files/integrated_transport_strategy_2030_bg.pdf>.

NSI 2023a, *Statistical Yearbook 2022*, viewed 12 March 2024, <<https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/God2022.pdf>>.

NSI 2023b, *Statistical Reference Book 2023*, viewed 12 March 2024, <<https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/StatBook2023.pdf>>.

NSI 2023c, *Bulgaria 2023*, viewed 14 March 2024, <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/Brochure_Bulgaria2023.pdf>.

За контакти:

Георги Георгиев Димитров, главен асистент, доктор
Университет за национално и световно стопанство, София

Ел. поща: g.dimitrov@unwe.bg
